

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΕΝΤΒΙΝ ΝΤΟΥΛΕ'Υ

ΤΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΚΕΙΜΗΛΙΟ

ΜΠΟΡΕΙΤΕ, κύριε, να με πληροφορήσετε πόσο κοστίζει αυτό το χρυσό κόσμημα; Είπε ένα παλιό οικογενειακό κειμήλιο. Ξέρετε, αν εύρισκα μια ικανοποιητική τιμή... Είπε τόσο δύσκολα τα χρόνια μας!

Ο αδαμαντοπώλης κύτταξε αυτά τα όμορφα γυναικεία χέρια που έσφιγγαν σπασμωδικά μια μεγάλη καρφίτσα, ένα μενταγιόν. "Επειτα το βλέμμα του υψώθηκε πάνω από τα μυωπικά του γυαλιά, στίματσε σε μια παλιά ξεθωριασμένη τουαλέττα και ύστερα καρφώθηκε σαν έγχειρίδιο στο όμορφο, μα υπερβολικά χλωμό πρόσωπο της νέας. 'Η επαγγελματική δυσπιστία του κλονίσθηκε. Τα μάτια αυτού του κοριτσιού είχαν μια βαθειά και απέραντη μελαγχολία και η έκφρασίς του ήταν τόσο άθωα, τόσο υπερβολικά παιδική, ώστε ο κοσμηματοπώλης δεν μπόρεσε να κάνει ούτε μια πονηρή σκέψη.

Πήρε το κόσμημα στα χέρια του, έβγαλε τα γυαλιά του, φόρεσε το δεξί του μάτι ένα φακό, το έκύτταξε προσεχτικά και ύστερα, συγκρατώντας την κατάπληξι του, ρώτησε τη νέα.

—Θα είχατε την καλωσύνη να μου πείτε το όνομά σας.

—"Εβελιν Στάνελ! του άπάντησε εκείνη με απλότητα. "Η-μουν δακτυλογράφος στην τράπεζα Χάουδσον... Μά ή τράπεζα αυτή χρεωκόπησε εδώ κι' έξη μήνες. Στην αρχή έζησα με τις οικονομίες μου. "Επειτα όμως όλα έτελειώσαν και η δυστυχία χτύπησε την πόρτα του δωματίου μου. Μάτια τόσον καιρό τώρα έζητησα δουλειά. Μερικοί μου έπρότειναν να με προστατέψουν. Κατάλαβα όμως τί είδους ήταν αυτή η προστασία τους. Προτίμησα να μη την δεχθώ. Για να ζήσω πούλησα όλα τα φορέματά μου, δτι είχα και δεν είχα. Δεν θα θυσίαζα δέ αυτό το κόσμημα αν δεν ήμουν σε πολύ δύσκολη οικονομική θέση.

"Η "Εβελιν, πράγμα παράδοξο, είχε νοιώσει γι' αυτόν τον αδαμαντοπώλη από την αρχή που τον αντίκρουσε μια παράξενη έμπιστοσύνη. "Αλλά κι' ο Στέφαν Σμίθ δεν απέκρυπτε ότι του είχε κάνει καλή έντύπωση το πρόσωπο της νέας. "Ακουσε με προσοχή την ιστορία της και ύστερα έσκυψε πάλι πάνω από το κόσμημα. "Η Στάνελ ένοιωθε την καρδιά της να χτυπά δυνατά μέσα στο στήθος της. "Η αγωνία της είχε δέσει ένα κόμπο στο λαιμό και τα μάτια της είχαν διασταλθεί από την ίκεσία. "Αν αυτός ο άνθρωπος της άρνιόταν, όπως και οι άλλοι κοσμηματοπώλαι, να πάρη αυτό το κειμήλιο, δεν της έμενε πια καμμία έλπίδα. Δυο μέρες τώρα δεν είχε θάλει τίποτε στο στόμα της. Τα πόδια της έτρεμαν από την αδυναμία και μόλις την συγκρατούσαν δρθια. Αυτή η άργοπορία του Στέφαν Σμίθ την άησυχούσε.

Πέρασαν ένα, δυο, τρία λεπτά, μισή ώρα κι' ο κοσμηματοπώλης εξακολουθούσε να είναι σκυμμένος πάνω από το κόσμημα. Είχε ξεχάσει την παρουσία της νέας και φαινόταν ότι είχε αφαιρεθεί. "Η "Εβελιν άναγκάσθηκε να στηριχθεί στη γυάλινη βιτρίνα που ήταν μπροστά της για να μη σωριασθεί κάτω λιπόθυμη. "Ενοιωθε το βλέμμα της να θολώνη, το αίμα να μαζεύεται στο κεφάλι της και το μυαλό της να γυρίζει.

—Λοιπόν; ρώτησε τέλος μια στιγμή με μισόσβυστη φωνή καταβάλλοντας υπεράνθρωπη προσπάθεια. Θα κρατήσετε ζεις αυτό το κόσμημα;

"Ο Στέφαν Σμίθ σήκωσε το κεφάλι ξαφνιασμένος. Φαινόταν καθαρά ότι ξυπνούσε από ένα όνειρο! Τα μάτια του ήταν θολά, το πρόσωπό του αυλακωμένο από δυο βαθιές ρυτίδες πόνου και τα χείλη του έτρεμαν.

"Η "Εβελιν κύτταξε αυτήν την παράξενη άλλαγή της φυσιογνωμίας του Σμίθ και έχωσε τα νύχια της στις παλάμες της για να συνέλθη από την... παραίσησής της. Μά όχι. "Ηταν αλή-

θεια αυτός ο ήλικιωμένος άνθρωπος φαινόταν ότι υπέφερε πολύ.

—Τί πάθατε; τον ρώτησε με καλωσύνη.

Μά εκείνος εξακολουθούσε να την κυττάζει με ένα βλέμμα απέραντης τρυφερότητας. "Η "Εβελιν φοβήθηκε.

—Αυτός ο άνθρωπος μήπως τρελλάθηκε ξαφνικά; σκέφθηκε.

"Αλλά ο Σμίθ είχε σηκωθεί τώρα από το κάθισμά του, είχε πλησιάσει στη βιτρίνα και περιεργαζόταν προσεχτικά την "Εβελιν.

—Θεέ μου! φώναξε μια στιγμή. Αυτό είναι καταπληκτικό. Είπε άπίστευτο!

"Η "Εβελιν μόλις συγκρατούσε τα δάκρυά της. Είχε πληγωθεί κατάκαρδα από αυτή τη στάσι του και έτοιμαζόταν ν' άρπάξη το κόσμημά της και να φύγη αν η ιδέα ότι θα έχανόταν πια κάθε έλπίδα δεν την έκανε να υπομείνη καρτερικά αυτό το νέο μαρτύριο. "Αν έφευγε κι' από εκεί έπρεπε να τραβήξη γραμμή να πέση στον Τάμεσι!

—Κύριε, του είπε με φωνή πνιγομένη από τους λυγμούς, λυπηθήτε με. Δώστε μου μια άπάντησι.

"Ο αδαμαντοπώλης όμως της έπιασε με τρυφερότητα το χέρι.

—Είπατε ότι λέγεσθε "Εβελιν Στάνελ; τη ρώτησε σιγά. "Η μητέρα σας μήπως ήταν η ήθουποιος Μάρλεν;

—Ναί, του άπάντησε εκείνη. Γνωρίσατε, αλήθεια, τη μητέρα μου;

"Ο Σμίθ έφερε το χέρι του στο μέτωπό του και συγκρατώντας την άγωνία του της έδήλωσε:

—Αυτό το κόσμημα δεν πρέπει να το πουλήσετε. Καταλαβαίνω ότι έχετε άπόλυτη άνάγκη χρημάτων και γι' αυτό θα σας βοηθήσω. Προηγουμένως μου αναφέρατε ότι εργαζόσασθε ως δακτυλογράφος. Θέλετε να έργασθητε κοντά μου. "Εχω άνάγκη μιας καλής υπάλληλου. Θα σας δώσω έναν ικανοποιητικό μισθό.

"Η "Εβελιν δεν έπίστευε στ' αυτή της. "Όλη η άγωνία της, όλη η εξάντλησί της είχε εξαφανισθεί. "Η ιδέα ότι θα μπορούσε πάλι να κερδίση χρήματα, να φάη, να ντυθεί της δίναν νέες δυνάμεις.

—Δεν ξέρω πώς να σας ευχαριστήσω, είπε με δάκρυα χαράς στον Σμίθ. Θα κάνω δτι μου ζητήσετε. Θα εργαζώμαι από το πρωί ως το βράδυ. "Α, είναι τρομερή η πείνα και η δυστυχία!...

"Ο Σμίθ σκούπισε ένα δάκρυ που κύλησε από τα μάτια του.

—Μις "Εβελιν, της είπε, μου ευχαρίσατε την μεγαλύτερη χαρά της ζωής μου. Δεν ξέρετε πόσο θα σας ευγνωμονώ. Θα σας διηγηθώ μια άλλη μέρα την ιστορία μου. Μά τώρα πρέπει να φροντί-

σω για σάς. "Από δω και πέρα θέλω να με θεωρήτε σαν πατέρα σας.

Και αφήνοντας τη δουλειά του, ώδήγησε την "Εβελιν στο σπίτι του, είπε να της έτοιμάσουν ένα καλό γεύμα, έσκόρπισε δεξιά κι' άριστερά τηλεφωνήματα στα διάφορα έμπορικά και ύστερα άποκαμωμένος από τις συγκινήσεις πήρε το χέρι της "Εβελιν μέσα στα δικά του και άρχισε να κλαίη. "Εκλαιγε σαν παιδί που το είχε πάρει το παράπονο.

—Εσείς, έλεγε στην "Εβελιν, δεν μπορείτε να με καταλάβετε. "Εδω κ' είκοσι χρόνια, όμως, ήμουν και εγώ από εκείνους τους ανθρώπους που διασκέδαζαν και είχαν ένα σωρό άισθηματικές ιστορίες.

Τέλος ο Σμίθ έφυγε σαν τρελλός από το σπίτι του.

"Επειτα από λίγες μέρες η "Εβελιν είχε γίνει άγνωριστη. Είχε άνακτήσει όλη την όμορφιά της, είχε ντυθεί κομψά και είχε γίνει πάλι η πιό γοητευτική νέα του Λονδίνου. Μά βασανίζόταν από την περιέργεια. "Ηθελε να μάθη σε τί ώφειλε αυτήν την έκπληκτική άλλαγή της ζωής της. "Ηξερε βέβαια ότι η μητέρα

("Η συνέχεια εις την σελίδα 45),

"Ηταν υπάλληλος σ' ένα «Τη - Ρούμ»...

ΤΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΚΕΙΜΗΛΙΟ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 28)

της από υπάλληλος ενός «Τη - Κουμ» είχε γίνει με την ωμορφιά της και το ταλέντο της μία πασιγνωστή ηθοποιός. Όταν όμως πέρασε η μόδα της ξεχάστηκε και πένανε δυστυχισμένη. Ωστόσο ποτέ δεν είχε πουλίσει αυτό το κόσμημα, στο οποίο σήμερα ή «Εβελιν χρωστούσε την ευτυχία.

Μα το μυστήριο αυτής της ιστορίας δεν άργησε να της το διαφωτίσει ο Στέφαν Σμιθ.

Μια μέρα της διηγήθηκε, όπως της είχε υποσχεθεί, τη ζωή του. Αυτός ο άνθρωπος είχε αγαπήσει παράφορα τη μητέρα της τον καιρό που εκείνη μεσουρανούσε στα θέατρα του Λικαντιλλυ. Είχε ζήσει μάλιστα μαζί της αρκετό διάστημα και της είχε κάνει ένα σωρό δώρα μεταξύ των οποίων κι' αυτό το μενταγιόν. Μά η πλούσια οικογένειά του φοβούμενη μήπως καταστραφή ο Στέφαν από την γνωριμία εκείνης της ωμορφής ηθοποιού, της έδωσε ένα μεγάλο χρηματικό ποσό και την ανάγκασε να διακόψει τις σχέσεις των.

—Δεν ήξερα, ώμολόγησε ο Σμιθ στην «Εβελιν, ότι η Μάρλεν μ' αγαπούσε τόσο πολύ ώστε να δεχθί να με διώξη από κοντά της, για να μη μ' αποκληρώσουν οι γονείς μου και μου καταστρέψω τη ζωή. Μά για να φυλάξω αυτό το μενταγιόν παρ' όλες τις δυστυχίες της αυτό φανερώνει ότι πάντα με θυμόταν και ότι εξακολουθούσε να με λατρεύη.

Καταλαβαίνετε τώρα την συγκίνησι μου, όταν ανέγνωρίσα, ύστερα από είκοσι χρόνια αυτό το κόσμημα. Έφυγε άμέσως από την καρδιά μου η θλίψη που με βασάνιζε τόσο πολύ για το άοπλο διώξιμο της μητέρας σας. Τότε μόνο έζηγησα το φέροσινό της και μετανόησα που αγνόησα τη δυστυχία της. Όσο για σας μπορείτε όπως σας είπα, να με θεωρήτε σαν πατέρα σας. Είσατε ακριβώς είκοσι χρόνων. Δεν με καταλαβαίνετε, λοιπόν, τί θέλω να σας πώ ;

Μά η «Εβελιν πνιγόταν από τη συγκίνησι. Τότε της είχαν έρθει στο νού τα λόγια της μητέρας της:

—Αυτό το μενταγιόν, παιδί μου, της είχε πεί, θα σε βοηθήσι, μία μέρα να θρής τον πατέρα σου!

Μά είχε ξεχάσει αυτά τα λόγια της από την τραγική της δυστυχία. Η τύχη όμως την είχε βοηθήσει. Και τώρα θρσκονταν στην άγκαλιά του ίδιου του πατέρα της που είκοσι χρόνια δεν τον είχε γνωρίσει !

ENTBIN ΝΤΟΥΛΕ·Υ'

ΕΝΤΟΥΑΡΝΤ ΡΟΜΠΙΝΣΟΝ: Ο ΕΚΔΙΚΗΤΗΣ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 20)

έπιστεψε. Και έφυγε από εκείνο το σπίτι αφήνοντάς μας στο έλεος του Θεού.

Η μητέρα μου για να μ' αναθρέψη πάλεψε σκληρά με την δυστυχία. Αναγκάστηκε να κάνει όλα τα επαγγέλματα, να μπει πολλές φορές νηστική, να δεχθί να ξευτελισθί από τους άντρες. Όλοι είχαν πέσει άπάνω της να την κατασπαράξουν σαν τα πεινασμένα κοράκια. Έτσι ή ωμορφή μητέρα μου κατήντησε ένα ζαρωμένο και δυστυχισμένο πλάσμα, τόσο πανάθλιο που συχνόταν κανείς να το κυττάξη.

Σε ηλικία δεκαπέντε χρόνων έμεινα έντελώς έρημος στον κόσμο. Μά δεν φοβόμουν τη ζωή, γιατί είχα γνωρίσει τις αναποδιές της. Και ρίχθηκα στη βιοπάλη. Μά όταν είχα καιρό έγραφα ζωμορφα ποιήματα, έφτιαχνα περίφημες ιστορίες που τις δημοσίευα κατόπιν με ψευδώνυμο. Έτσι δεν άργησα να γίνω γνωστός στον καλλιτεχνικό κόσμο. Κάποιος πλούσιος φίλος μου μου πρότεινε να γραφτώ στη δραματική σχολή, γιατί έβλεπε ότι είχα ταλέντο. Δέχθηκα αυτήν την πρότασί του. Υστερα δέ από δεκαοχτώ μήνες έβγηκα τέλειος ηθοποιός. Μά η αναποδιά με κατεδίωκε. Έτσι αναγκάστηκα να γίνω «κλόουν», τοιχοκολλητής, «νούμερο» ενός λαϊκού ίπποδρομιού και τέλος ο «άνθρωπος που δέχεται ραπίσματα»! Ναι, ένας θεατρώνης με είχε «άγκαζάρει» για να διασκεδάξη τους θεατάς του με αυτόν τον φρικτό τρόπο. Με πέντε νομίσματα κάθε άνθρωπος κι' ο πιό δυνατός θα μπορούσε να μου δώση δυο γερά χαστούκια!

Και είχα συνηθίσει τόσο το ξύλο, ώστε είχα παύσει πειά να πονώ και να κλαίω.

Όστόσο δεν είχα ξεχάσει ότι ήμουν ηθοποιός. Κατώρθωσα να έρθω στην Αμερική και να προσληφθώ στον κινηματογράφο. Έτσι «γύρισα» τον «Δήμιο», το «Δέν είμαι εγώ ο ένοχος», το «Όλη η πόλις μιλάει» και ένα πλήθος άλλα έργα. Έτσι έγινα πλούσιος, πολύ πούσιος και μπόρεσα να πατήσω σαν τα σκουλήκια τους ανθρώπους που είχαν κάνει μαρτυρική τη ζωή της μητέρας μου και τη ζωή τη δική μου.

Κι' ο «Έντουαρντ Ρόμπινσον» έσφιξε τις γροθιές του με μια έκφρασι άπεριγράπτου μίσους. Και τότε μόνο κατάλαβα ότι αυτός ο «άστéρας» υπέφερε τόσο πολύ στη ζωή του, ώστε κατήντησε να μισή όλον τον κόσμο.

ΑΝΤΡΕ ΜΩΖΕ

Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 31)

ρα με τη μέρα ή Κέλλυ άπομακρυνόταν από αυτόν κι' ότι πολύ γρηγορα θά βρίσκονταν στη δύσκολη θέσι να υπερασπισθί το όνομά του.

Και της το δήλωσε χωρίς πολλές ιστορίες:

—Τη μέρα που θα με θραερίσι, προτιμώ να μου το πής και να χωρίσουμε παρὰ να με κάνησι να μη μπορώ να κυττάξω κατὰματα τους φίλους μου.

Κι' εκείνη του το υποσχέθηκε. Μά η Κέλλυ δεν κρατησε την υπόσχεσί της. Στην αρχή, άρχισε να διασκεδάξη με το άσωο φλέρτ των αγνώστων. Έπειτα, για να γελάη, δεχόταν τις ερωτικές έξομολογήσεις των, τα σημειώματά τους και τέλος τα λουλούδια τους. Ο Βέρμουθ αναγκαζόταν να της κάμη τρομερές σκηνές ζηλοτυπίες στις όποιες όμως ή Κέλλυ δεν έδινε την παραμικρή σημασία.

Και, για να βοηθί ένα τέλος σ' αυτήν την ιστορία, στο χορό που είχαν πάει εκείνο το βράδυ, ή Κέλλυ ξεχάσε τον σύζυγό της και άφωσιώθηκε στις φιλοφρονήσεις του Ντούγκ Ρίτοαρντ, ενός νέου φίλου της. Ο Βέρμουθ έπινε διαρκώς σαμπάνια για να ξεχνάη τις θλίψεις του. Και ξαφνικά, μεθυμένος πειά, όταν είδε τον Ντούγκ να θγαίνη από τα όρια τις εύπρεπείας και να έρωτοτροπή με τη γυναίκα του, σαν τους χαμάληδες του λιμανιού, του έσπασε το κεφάλι με τη μποτίλλια της σαμπάνιας. Έπειτα πήρε τη γυναίκα του και γύρισαν στο σπίτι τους, ενώ όλοι γελούσαν μ' αυτό το έπεισόδιο και για την ζήλεια του άτυχου συζύγου της Κέλλυ.

Η μόνη λύσις λοιπόν ήταν να χωρίση. Να γλυτώση από αυτόν τον σατανά με τη μορφή του άγγέλου... Να θρή την ήσυχία του και την αξιοπρέπειά του.

Και χωρίσε.

Σήμερα ώστόσο αν δητε τον μίστερ Βέρμουθ είνε αξιολύπητος. Ίίποτε πειά δεν τον εύχαρισθί. Ούτε κι' αυτή ή έλευθερία του. Κι' ο λόγος είνε ότι είχε συνηθίσει αυτήν την «τρικυμώδη» οικογενειακή ζωή με τους θυμούς, τα παράπονα και τις τρυφερότητές της. Γι' αυτό είνε ένας αξιολύπητος άνθρωπος!... Ένας ηθοποιός που του στέρησαν τον μοναδικό ρόλο του στην ίλαροτραγωδία της ζωής.

ΧΑΡΡΥ ΣΜΙΘ

ΟΙ ΙΧΘΥΟΦΑΓΟΙ ΚΑΙ Η ΤΡΕΛΛΕΣ ΤΟΥΣ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 30)

τις πόλεις της Ίσπανίας και άποκλεισθησαν σε περιοχές, όπου δεν θπήσαν ψάρια. Έτσι, οι αίρετικοί αυτοί, για να μη πεθάνουν της πείνας, αναγκάστησαν να έγχαταλείψουν τις άρχές τους και ν' άρχίσουν πάλι να τρώνε το κρέας και τα χόρτα.

Παρ' όλα αυτά πολλοί ίχθυοφάγοι έκαναν την εμφάνισί τους στο Παρίσι, κατὰ την εποχή της Κομμούνας, προσπαθώντας να πεισουν τον κόσμο με κηρύγματα να εξαγνιασθί και να άκητέψη τρώγοντας μόνο ψάρια. Κανείς ώστόσο δεν ένώχλησε τους Γάλλους αυτούς ίχθυοφάγους, που κατὰ θάθος δεν έκαναν τίποτε άλλο παρὰ να διασκεδάξουν τους Παρισινούς. Ένας από αυτούς μάλιστα κατέληξε να παρουσιασθί ως «νούμερο» σ' ένα «καφέ - κινσέρ». Έναν άλλο πάλι μάς παρουσιάζει με τον πιό κωμικό τρόπο ο 'Οκτάθ Μιρμπώ σ' ένα από τα πιό συναρπαστικά διηγήματά του.

Δεν μάς μένει τώρα να μιλήσουμε παρὰ για τον πέμμιτο τύπο των ίχθυοφάγων. Μά μπορούμε θαυμάσια να τον έξηγησουμε μόνο με δυο λέξεις.

Είνε ο τύπος του ίχθυοφάγου... από ανάγκη. Τέτοιοι δέ ίχθυοφάγοι, όπως ξέρετε, είνε οι Έσκιμώοι.

ΑΛΝΤΟ ΜΠΙΑΝΚΟ

ΤΟ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 24)

χείλη, δείπνησε ήσυχια μαζί της και κατόπιν, όταν πήγαν στο σαλόνι, έβγαλε από την τσέπη του ένα κολλιέ από ρόδινα μαργαριτάρια και το πέρασε στο λαιμό της.

Η Λιλιαν σάστισε. Μά τί είχε πάθει ο άνδρας της;

—Το άγόρασα από εκείνον τον φίλο μου... της έξηγησε ο Έντουαρντ. Ήθελα να του δείξω ότι ή γυναίκα μου δεν έχει καμμία ανάγκη να φοράη ψεύτικα κοσμήματα!...

Και την άγκάλιασε με τρυφερότητα.

Μά την άλλη ήμέρα, όταν ή Λιλιαν άνοιξε τυχαία ένα συρτάρι του γραφείου του, θρήκε μέσα το «ψεύτικο» μαργαριτάρι του Ροζέ. Και τότε κατάλαβε την «εκδίκησι» του Έντουαρντ. Με το ψέμα που της είχε πεί, την είχε κάνει να άηδιάση τον φίλο της. Συγχρόνως, είχε κερδίσει πάλι την άγάπη της!

Η Λιλιαν χαμογέλασε με την έξυπνάδα του κι' από τότε δεν του ξανάκανε πειά καμμία άπιστία.

ΝΤΑΝΙΕΛ ΡΟΣ